

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 2, 3, 6, 7,
11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47, 49 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ
PLANAVIMO IR VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO
NR. XII-459 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
((TAP-19-1773(2) – TAP-19-1775(2)); (TAIS NR. 19-8525(3); 19-8526(3); 19-8528(3)))**

2020-05-27   Nr. NV-1452

Vilnius

Projekto rengėja: Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas: projektu siekiama:

- skatinti vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimą;
- skatinti socialinių, ekonominių, aplinkosauginių interesų derinimą, klimato kaitos poveikio švelninimo priemonių taikymą;
- užtikrinti skaidresnį teritorijų planavimo procesą;
- panaikinti keičiamo įstatymo spragas.

Dabartinė situacija: vykdant teritorijų planavimo procesus, išaiškėjo keičiamo įstatymo spragos:

- nerengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, skatinama miestų drieka, nesukuriamos sąlygos darniai teritorijų plėtrai ir urbanistinei kokybei;
- kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų keitimo ir koregavimo reglamentavimo neapibrėžtumas sukuria prielaidas dažniems teisiniams ginčams;
- rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus teritorijose, kurioms parengti detalieji planai, žemėtvarkai priskiriamos funkcijos, būdingos tik teritorijų planavimui;
- nustatyta prievolė savivaldybėms įregistruoti planus, kurie būtų laikomi detaliaisiais planais, todėl seni išplanavimai ar schemas, savivaldybės pripažinti detaliaisiais planais, nors nebeatitinka šiuolaikinių reikalavimų ir nenumato teritorijos vystymo galimybių, turi būti keičiami arba koreguojami tose teritorijose, kuriose planuojama vykdyti statybas, nes detalieji planai galioja neterminuotai;
- nenurodyta galimybė koreguoti valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentus;
- kai vietovės lygmens valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentai rengiami įgyvendinant savivaldybės lygmens ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendinius, nebelieka būtinybės valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentams suteikti viršenybę prieš kitus teritorijų planavimo dokumentus naudojantis įstatymu suteikiamomis išimtimis, ilginti valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų planavimo procesus;
- visuomenė nepakankamai supažindinama su teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais ar šių sprendinių pakeitimais.

Projekto esmė: siūloma nustatyti:

- kada turi būti rengiami detalieji planai ar vietovės lygmens bendrieji planai, kuriuose nustatomi detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentai (t.y. kada privaloma planuoti);
- kada turi būti keičiami kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai, o kada jie gali būti koreguojami;
- atsisakoma žemės valdos projektų priskyrimo galiojančių detaliųjų planų korektūroms;
- detaliųjų planų keitimui ar koregavimui, žemės sklypų planai, prilyginami detaliojo teritorijų planavimo dokumentams, ir pagal 1996-01-01–2009-12-31 galiojusį teritorijų planavimo teisinį reguliavimą parengti ir patvirtinti detalieji planai, kuriais buvo formuojami žemės sklypai prie naudojamų statinių nenumatant teritorijos vystymo (detaliojo plano sprendiniuose nenustatytas teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimas arba nurodyta esama padėtis) ir kurie po 2014-01-01 teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo keisti ar koreguoti, *prilyginami žemės valdos projektams*;

- pakeistas senaties terminas visuomenės (viešąjį) interesą ginantiems subjektams pareikšti reikalavimus dėl patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ginčijimo;
- teisinės prielaidas valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų koregavimui ir galimybei nustatyti sąlygomis šiuos dokumentus rengti netaikant keičiamame įstatyme numatytų išimčių, visuomenės informavimo apie teritorijų planavimo procesus tvarkos pakeitimui;

Derinimas:

- Projektai aptarti susitikimuose su savivaldybių vyriausiais architektais;
- Išvadas Projektams pateikė: Nacionalinė žemės tarnyba, Sveikatos apsaugos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Lietuvos būsto rūmai, Energetikos ministerija, Kultūros ministerija, Finansų ministerija, Kultūros paveldo departamentas, Teisingumo ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Valstybės kontrolė, Specialiųjų tyrimų tarnyba.
- Papildomai pastabas ir pasiūlymus el. paštu pateikė Ekonomikos ir inovacijų ministerija, VšĮ Investuok Lietuvoje, Lietuvos Respublikos valstybinė kultūros paveldo komisija, Lietuvos architektų rūmai, Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos institutas, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, Vidaus reikalų ministerija.
- Projektui pateiktoms pastaboms ir pasiūlymams aptarti Aplinkos ministerija organizavo pasitarimus su pastabas teikusių institucijų atstovais, darbo tvarka (el. paštu) teikė derinimo pažymą Specialiųjų tyrimų tarnybai ir Teisingumo ministerijai. Atsižvelgus į šiuose pasitarimuose ir el. paštu išsakytus argumentus, Įstatymo projektas ir aiškinamasis raštas pakoreguoti arba atskirų klausimų sprendimą bendru sutarimu nuspręsta atidėti vėlesniam laikui ir (ar) rengiant kitus teisės aktus. Parengta derinimo pažyma.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė Įstatymo projektui pateikė antrinę išvadą. Pastaba dėl papildomai gautų patalpų, nustačius tarpinį užstatymo intensyvumo rodiklį, naudojimo kaip savivaldybės būsto fondą. Teisės grupė siūlo, išbraukti žodžius „ar savivaldybės būstą“ (paliekant tik socialinį būstą – kaip savivaldybei perduotino turto objektą su nurodyta socialine paskirtimi).

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – projektai prisideda prie Vyriausybės programos 89.4. punkto įgyvendinimo („tobulinsime teritorijų planavimo teisinį reglamentavimą, siekdami dviejų pagrindinių tikslų: maksimalaus skaidrumo ir nešališkumo bei aktyvaus visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus. Verslas bus skatinamas gerbti viešąjį interesą atitinkančius bendruomenių poreikius, o bendruomenės bus skatinamos gerbti investuotojų laiką ir pastangas kurti sėkmingus projektus. Teritorijų planavimas turėtų aiškiai sietis su savivaldybių strateginiais ir regionų plėtros planais, atsisakant perteklinių dokumentų“).

Dalykinio vertinimo išvada – siūlome Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

Ekonomikos politikos grupės patarėja

Ieva Bardauskienė

Ieva Bardauskienė, tel. 8 706 63887, el. p. ieva.bardauskiene@lr.lt